

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 19ης Ιανουαρίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Προσέγγιση των νομοθεσιών – Βιοκτόνα – Κανονισμός (ΕΕ) 528/2012 – Άρθρο 72 – Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων – Άρθρο 34 ΣΛΕΕ – Δυνατότητα των κρατών μελών να λαμβάνουν περιοριστικά μέτρα όσον αφορά τις εμπορικές πρακτικές και τη διαφήμιση – Τρόποι πώλησης που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 34 ΣΛΕΕ – Δικαιολόγηση – Άρθρο 36 ΣΛΕΕ – Σκοπός της παροχής εγγυήσεων για την προστασία τόσο της υγείας των ανθρώπων και των ζώων όσο και του περιβάλλοντος – Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση C-147/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας, Γαλλία) με απόφαση της 5ης Μαρτίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 8 Μαρτίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF),

Florame,

Hyteck Aroma-Zone,

Laboratoires Gilbert,

Laboratoire Léa Nature,

Laboratoires Oméga Pharma France,

Pierre Fabre Médicament,

Pranarom France,

Puressentiel France

κατά

Ministre de la Transition écologique,

Premier ministre,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Jürimäe, πρόεδρο τμήματος, Μ. Safjan, Ν. Piçarra, Ν. Jääskinen και Μ. Gavalec (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Ν. Αιμιλίου

γραμματέας: Μ. Ferreira, κύρια διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9ης Μαρτίου 2022,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- οι Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CİHEF), Florame, Hyteck Aroma-Zone, Laboratoires Gilbert, Laboratoire Léa Nature, Laboratoires Oméga Pharma France, Pierre Fabre Médicament, Pranarom France και PuresSENTIEL France, εκπροσωπούμενες από την Α. Bost και τους V. Lehmann και Μ. Ragot, avocats,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. Bain και T. Stéhelin,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Μ. Κ. Bulterman και Μ. Α. Μ. de Ree,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους R. Lindenthal και F. Thiran,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 2ας Ιουνίου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων (ΕΕ 2012, L 167, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 334/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 (ΕΕ 2014, L 103, σ. 22) (στο εξής: κανονισμός 528/2012).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, της Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (Διεπαγγελματικής επιτροπής για τα αιθέρια έλαια στη Γαλλία, CİHEF) και οκτώ εταιριών δραστηριοποιούμενων στον τομέα των αιθέρων ελαίων και, αφετέρου, της ministre de la Transition écologique (Υπουργού Οικολογικής Μετάβασης, Γαλλία) και του Premier ministre (Πρωθυπουργού, Γαλλία) με αντικείμενο την ακύρωση τόσο του διατάγματος 2019-642, της 26ης Ιουνίου 2019, περί απαγορευμένων

εμπορικών πρακτικών για ορισμένες κατηγορίες βιοκτόνων (JORF της 27ης Ιουνίου 2019, σ. 10), όσο και του διατάγματος 2019-643, της 26ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εμπορική διαφήμιση για ορισμένες κατηγορίες βιοκτόνων (JORF της 27ης Ιουνίου 2019, σ. 11).

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 3, 6, 28 και 31 του κανονισμού 528/2012 έχουν ως εξής:
- «(1) Τα βιοκτόνα είναι αναγκαία για την καταπολέμηση οργανισμών επιβλαβών για την υγεία του ανθρώπου ή των ζώων, καθώς και οργανισμών που προκαλούν ζημίες σε φυσικά ή μεταποιημένα υλικά. Ωστόσο, τα βιοκτόνα ενδέχεται να εγκυμονούν κινδύνους για τον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον, λόγω των εγγενών ιδιοτήτων τους και του τρόπου χρήσης τους.
- (2) Τα βιοκτόνα θα πρέπει να διατίθενται στην αγορά ή να χρησιμοποιούνται, μόνο εφόσον αυτό επιτρέπεται βάσει του παρόντος κανονισμού. Τα κατεργασμένα αντικείμενα δεν θα πρέπει να κυκλοφορούν στην αγορά, εκτός εάν όλες οι δραστικές ουσίες στα βιοκτόνα με τα οποία κατεργάστηκαν ή τα οποία ενσωματώνουν έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (3) Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι η βελτίωση της ελεύθερης κυκλοφορίας των βιοκτόνων στο εσωτερικό της Ένωσης και η διασφάλιση ενός υψηλού επίπεδου προστασίας τόσο της υγείας των ανθρώπων και των ζώων, όσο και του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην προστασία των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, όπως οι έγκυες και τα παιδιά. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εδράζεται στην αρχή της προφύλαξης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η παρασκευή και η διάθεση δραστικών ουσιών και βιοκτόνων στην αγορά δεν έχουν επιβλαβείς επιδράσεις στην υγεία των ανθρώπων ή των ζώων ή μη αποδεκτές επιδράσεις στο περιβάλλον. Ενόψει της άρσης, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, των εμποδίων που παρεμβάλλονται στο εμπόριο των βιοκτόνων, θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες για την έγκριση των δραστικών ουσιών και για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση των βιοκτόνων, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για την αμοιβαία αναγνώριση των αδειών και το παράλληλο εμπόριο.
- [...]
- (6) Λαμβανομένων υπόψη των βασικών αλλαγών που θα πρέπει να γίνουν στους υφιστάμενους κανόνες, ο κανονισμός είναι το ενδεδειγμένο νομικό εργαλείο για την αντικατάσταση της οδηγίας 98/8/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά (ΕΕ 1998, L 123, σ. 1)] για τον καθορισμό σαφών, λεπτομερών και άμεσα εφαρμοστέων κανόνων. Επιπλέον, ο κανονισμός διασφαλίζει την ταυτόχρονη εφαρμογή των απαιτήσεων της νομοθεσίας σε ολόκληρη την Ένωση, κατά τρόπο εναρμονισμένο.

[...]

(28) Για να εξασφαλιστεί ότι στην αγορά διατίθενται μόνο βιοκτόνα που συνάδουν με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού, τα βιοκτόνα θα πρέπει να υπόκεινται στη χορήγηση άδειας είτε από αρμόδιες αρχές για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση στην επικράτεια κράτους μέλους ή σε τμήμα της είτε από την Επιτροπή για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση εντός της Ένωσης.

[...]

(31) Είναι αναγκαίο να προβλεφθούν κοινές αρχές για την αξιολόγηση των βιοκτόνων και τη χορήγηση των αδειών, ώστε να εξασφαλιστεί εναρμονισμένη προσέγγιση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών.»

4 Το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σκοπός και αντικείμενο», ορίζει τα εξής:

«1. Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσω της εναρμόνισης των κανόνων σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων και η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας ανθρώπων και ζώων και του περιβάλλοντος. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού στηρίζονται στην αρχή της προφύλαξης, σκοπός της οποίας είναι η παροχή εγγυήσεων για την προστασία της υγείας των ανθρώπων και των ζώων και του περιβάλλοντος. Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των ευπαθών ομάδων.

2. Ο παρών κανονισμός ορίζει κανόνες για:

α) την κατάρτιση από την Ένωση καταλόγου δραστικών ουσιών που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται σε βιοκτόνα·

β) τη χορήγηση αδειών για βιοκτόνα·

γ) την αμοιβαία αναγνώριση των αδειών εντός της Ένωσης·

δ) τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή [στην Ένωση]·

ε) την κυκλοφορία στην αγορά κατεργασμένων αντικειμένων.»

5 Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα βιοκτόνα και κατεργασμένα αντικείμενα. Στο παράρτημα V παρατίθεται κατάλογος των τύπων βιοκτόνων που εμπίπτουν στον παρόντα κανονισμό με την περιγραφή τους.

[...]

3. Εκτός αντίθετων ρητών διατάξεων του παρόντος κανονισμού ή άλλων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των ακόλουθων πράξεων:

[...]

ια) οδηγία 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση [ΕΕ 2006, L 376, σ. 21].

[...]

ιγ) κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, ο οποίος τροποποιεί και καταργεί τις οδηγίες 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) 1907/2006 (ΕΕ 2008, L 353, σ. 1)].

[...]».

6 Το άρθρο 3 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

[...]

θ) “διάθεση στην αγορά”: η προσφορά βιοκτόνου ή κατεργασμένου αντικειμένου προς διανομή ή χρήση στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε επί πληρωμή είτε δωρεάν·

ι) “κυκλοφορία στην αγορά”: η διάθεση στην αγορά για πρώτη φορά βιοκτόνου ή κατεργασμένου αντικειμένου·

ια) “χρήση”: όλες οι εργασίες που εκτελούνται με βιοκτόνο και στις οποίες περιλαμβάνονται η αποθήκευση, ο χειρισμός, η ανάμειξη και η εφαρμογή, εξαιρουμένων των εργασιών που εκτελούνται ενόψει της εξαγωγής του βιοκτόνου ή του κατεργασμένου αντικειμένου εκτός Ένωσης·

[...]

κε) “διαφήμιση”: τρόπος προώθησης της πώλησης ή χρήσης βιοκτόνων με έντυπα, ηλεκτρονικά ή άλλα μέσα·

[...]».

7 Το επιγραφόμενο «Γενικές αρχές σχετικά με τη χορήγηση αδειών για βιοκτόνα» κεφάλαιο IV του κανονισμού 528/2012 περιλαμβάνει το άρθρο 17, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διάθεση στην αγορά και χρήση βιοκτόνων» και έχει ως εξής:

«1. Δεν επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά ή να χρησιμοποιούνται βιοκτόνα εάν δεν έχει εκδοθεί σχετική άδεια σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

[...]

5. Τα βιοκτόνα πρέπει να χρησιμοποιούνται με τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που αφορούν τη χορήγηση άδειας και καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 και των σχετικών με την επισήμανση και συσκευασία απαιτήσεων, οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 69.

Η ορθή χρήση συνεπάγεται την ορθολογική εφαρμογή ενός συνδυασμού φυσικών, βιολογικών, χημικών ή άλλων μέτρων, κατά περίπτωση, χάρη στα οποία η χρήση των βιοκτόνων περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο, λαμβάνονται δε τα ενδεδειγμένα προφυλακτικά μέτρα.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να χορηγηθούν στο κοινό κατάλληλες πληροφορίες για τα οφέλη και τους κινδύνους που σχετίζονται με τα βιοκτόνα και για τρόπους ελαχιστοποίησης της χρήσης τους.

[...]»

- 8 Το άρθρο 18 του κανονισμού αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μέτρα για τη βιώσιμη χρήση των βιοκτόνων», ορίζει τα ακόλουθα:

«Έως τις 18 Ιουλίου 2015, η Επιτροπή, με βάση την πείρα που αποκτήθηκε όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο παρών κανονισμός συμβάλλει στη βιώσιμη χρήση των βιοκτόνων, καθώς και σχετικά με την ανάγκη εισαγωγής πρόσθετων μέτρων, ιδίως για τους επαγγελματίες χρήστες, με σκοπό τον περιορισμό των κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων καθώς και για το περιβάλλον από τα βιοκτόνα. Στην έκθεση αυτή εξετάζονται, μεταξύ άλλων:

- α) η προώθηση των βέλτιστων πρακτικών ως μέσο για τον περιορισμό στο ελάχιστο της χρήσης των βιοκτόνων·
- β) οι πλέον αποτελεσματικές μέθοδοι για την παρακολούθηση της χρήσης των βιοκτόνων·
- γ) η ανάπτυξη και εφαρμογή αρχών ολοκληρωμένης διαχείρισης επιβλαβών οργανισμών όσον αφορά τη χρήση βιοκτόνων·
- δ) οι κίνδυνοι που προκαλεί η χρήση βιοκτόνων σε συγκεκριμένους χώρους όπως σχολεία, χώροι εργασίας, νηπιακοί σταθμοί, δημόσιοι χώροι, γηροκομεία, ή χώροι που ευρίσκονται πλησίον υδάτων επιφανείας ή υπογείων υδάτων και κατά πόσο απαιτούνται πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών·
- ε) ο ρόλος τον οποίο η βελτιωμένη απόδοση του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού για την εφαρμογή βιοκτόνων θα μπορούσε να διαδραματίσει στην αειφόρο χρήση.

Βάσει της έκθεσης αυτής, η Επιτροπή υποβάλλει, κατά περίπτωση, πρόταση προς έγκριση σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.»

- 9 Το άρθρο 19 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Όροι χορήγησης άδειας», προβλέπει τα εξής:

«1. Χορηγείται άδεια για βιοκτόνο το οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται στα βιοκτόνα που είναι επιλέξιμα για την απλουστευμένη διαδικασία χορήγησης άδειας σύμφωνα με το άρθρο 25 μόνον όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) οι δραστικές ουσίες που περιέχει περιλαμβάνονται στο παράρτημα I ή έχουν εγκριθεί για τον σχετικό τύπο προϊόντος και πληρούνται οποιεσδήποτε προϋποθέσεις προσδιορίζονται για τις εν λόγω δραστικές ουσίες·

- β) βάσει των κοινών αρχών για την αξιολόγηση των φακέλων των βιοκτόνων, οι οποίες διατυπώνονται στο παράρτημα VI, αποδεικνύεται ότι το βιοκτόνο πληροί τα ακόλουθα κριτήρια, όταν χρησιμοποιείται σύμφωνα με την άδεια και αφού ληφθούν υπόψη οι παράγοντες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου:
- i) το βιοκτόνο είναι επαρκώς αποτελεσματικό,
 - ii) το βιοκτόνο δεν έχει μη αποδεκτές επιδράσεις στους στοχευόμενους οργανισμούς, ειδικότερα μη αποδεκτή αντοχή ή διασταυρούμενη αντοχή ή πρόκληση άσκοπης ταλαιπωρίας και πόνου στα σπονδυλωτά,
 - iii) το βιοκτόνο δεν έχει άμεσες ή καθυστερημένες μη αποδεκτές επιδράσεις, αυτό καθαυτό ή λόγω των υπολειμμάτων του, στην υγεία των ανθρώπων συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων, ή στην υγεία των ζώων, άμεσα ή μέσω του ποσίμου νερού, των τροφίμων, των ζωοτροφών, του ατμοσφαιρικού αέρα, ούτε άλλες έμμεσες επιδράσεις,
 - iv) το βιοκτόνο δεν έχει μη αποδεκτές επιδράσεις, αυτό καθαυτό ή λόγω των υπολειμμάτων του, στο περιβάλλον [...]».

- 10 Το άρθρο 20 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απαιτήσεις για τις αιτήσεις χορήγησης άδειας», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Ο αιτών άδεια συνυποβάλλει με την αίτησή του τα ακόλουθα έγγραφα:

- α) για βιοκτόνα πλην των βιοκτόνων που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 25:
- i) φάκελο ή έγγραφο πρόσβασης για το βιοκτόνο, ο οποίος πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του παραρτήματος III,
 - ii) συνοπτική περιγραφή των χαρακτηριστικών του βιοκτόνου, η οποία περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και ε) έως ιζ) κατά περίπτωση,
 - iii) φάκελο ή έγγραφο πρόσβασης για το βιοκτόνο, ο οποίος πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του παραρτήματος II, για κάθε δραστική ουσία του βιοκτόνου·
- β) για βιοκτόνα που ο αιτών κρίνει ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 25:
- i) τη συνοπτική περιγραφή των χαρακτηριστικών του βιοκτόνου κατά τα οριζόμενα στο στοιχείο α) σημείο ii) της παρούσας παραγράφου,
 - ii) τα δεδομένα αποτελεσματικότητας, και
 - iii) κάθε άλλη πληροφορία στην οποία στηρίχθηκε το συμπέρασμα ότι το βιοκτόνο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 25.»

- 11 Υπό τον τίτλο «Απλουστευμένη διαδικασία αδειοδότησης», το κεφάλαιο V του κανονισμού 528/2012 περιλαμβάνει τα άρθρα 25 έως 28 του κανονισμού, τα οποία προβλέπουν τη διαδικασία αδειοδότησης όσον αφορά τα βιοκτόνα που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

- 12 Στο επιγραφόμενο «Κατεργασμένα αντικείμενα» κεφάλαιο XIII του κανονισμού αυτού περιλαμβάνεται το άρθρο 58, το οποίο φέρει τον τίτλο «Κυκλοφορία κατεργασμένων αντικειμένων στην αγορά» και προβλέπει στην παράγραφο 2 τα ακόλουθα:

«Κανένα κατεργασμένο αντικείμενο δεν κυκλοφορεί στην αγορά εκτός αν όλες οι δραστικές ουσίες που περιέχονται στα βιοκτόνα που έχουν χρησιμοποιηθεί για την κατεργασία του ή έχουν ενσωματωθεί σε αυτό συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2, για τον οικείο τύπο προϊόντος και την οικεία χρήση, ή στο παράρτημα I και πληρούν τυχόν όρους ή περιορισμούς που αναφέρονται εκεί.»

- 13 Το επιγραφόμενο «Πληροφόρηση και επικοινωνία» κεφάλαιο XV του εν λόγω κανονισμού περιλαμβάνει τμήμα 2, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πληροφόρηση σχετικά με τα βιοκτόνα» και περιέχει τα άρθρα 69 έως 73 του κανονισμού. Το άρθρο 69, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των βιοκτόνων», έχει ως εξής:

«1. Οι κάτοχοι αδείας μεριμνούν προκειμένου τα βιοκτόνα να ταξινομούνται, να συσκευάζονται και να επισημαίνονται σύμφωνα με την εγκεκριμένη συνοπτική περιγραφή των χαρακτηριστικών του βιοκτόνου, ειδικότερα τις δηλώσεις κινδύνου και τις δηλώσεις προφυλάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο θ) και σύμφωνα με την οδηγία 1999/45/EK [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 1999, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων (ΕΕ 1999, L 200, σ. 1)] και, κατά περίπτωση, τον κανονισμό [1272/2008].

Επιπλέον, τα προϊόντα που ενδέχεται να εκληφθούν ως τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένων των ποτών, ή ζωοτροφές συσκευάζονται κατά τρόπο ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο η πιθανότητα τέτοιου σφάλματος. Εάν διατίθενται στο ευρύ κοινό, περιέχουν συστατικά που αποθαρρύνουν την κατανάλωσή τους και ειδικότερα δεν είναι ελκυστικά για τα παιδιά.

2. Πέραν της συμμόρφωσης προς την παράγραφο 1, οι κάτοχοι αδείας μεριμνούν προκειμένου οι ετικέτες να μην είναι παραπλανητικές όσον αφορά τους κινδύνους από το προϊόν για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων ή το περιβάλλον, ή για την ποιότητά του και, πάντως, να μην φέρουν τις ενδείξεις “βιοκτόνο περιορισμένου κινδύνου”, “μη τοξικό”, “αβλαβές”, “φυσικό”, “φιλικό προς το περιβάλλον”, “φιλικό προς τα ζώα” ή ανάλογες ενδείξεις. Επιπλέον, στην ετικέτα πρέπει να αναγράφονται οι ακόλουθες ενδείξεις κατά τρόπο ώστε να είναι ευδιάκριτες και ανεξίτηλες:

[...]

στ) οι χρήσεις για τις οποίες χορηγήθηκε άδεια βιοκτόνου·

ζ) οδηγίες χρήσης, συχνότητα χρησιμοποίησης και δοσολογία, εκφραζόμενη σε μονάδες του μετρικού συστήματος, με λογική συνοχή και με τρόπο κατανοητό για τον χρήστη, για κάθε χρήση που προβλέπεται στους όρους της άδειας·

[...]

θ) εάν το προϊόν συνοδεύεται από φυλλάδιο, η φράση “Διαβάστε τις συνημμένες οδηγίες πριν από τη χρήση”, ενδεχομένως δε και προειδοποιήσεις για ευάλωτες ομάδες·

[...]

ιγ) κατά περίπτωση, οι κατηγορίες χρηστών στις οποίες περιορίζεται η χρήση του βιοκτόνου·

ιδ) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τυχόν συγκεκριμένο κίνδυνο για το περιβάλλον, ειδικότερα όσον αφορά την προστασία των μη στοχευόμενων οργανισμών και την αποφυγή της μόλυνσης των υδάτων·

[...]

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν:

α) την παροχή υποδειγμάτων ή σχεδίων συσκευασίας, επισήμανσης και φυλλαδίων·

β) την επισήμανση των βιοκτόνων που διατίθενται στην αγορά της επικράτειας τους στην επίσημη ή στις επίσημες γλώσσες.»

14 Το κεφάλαιο XV του κανονισμού 528/2012 περιλαμβάνει επίσης το άρθρο 72, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διαφήμιση» και προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Όλες οι διαφημίσεις βιοκτόνων, πέραν της συμμόρφωσης με τον κανονισμό [1272/2008], περιλαμβάνουν τις φράσεις “Χρησιμοποιείτε τα βιοκτόνα με ασφαλή τρόπο. Να διαβάσετε πάντα την ετικέτα και τις πληροφορίες για το προϊόν πριν από τη χρήση”. Οι φράσεις αυτές διακρίνονται σαφώς από την υπόλοιπη διαφήμιση και είναι ευανάγνωστες.

2. Οι διαφημιστές μπορούν να αντικαθιστούν τη λέξη “βιοκτόνα” στις προβλεπόμενες φράσεις με σαφή αναφορά στον διαφημιζόμενο τύπο προϊόντων.

3. Οι διαφημίσεις βιοκτόνων δεν αναφέρονται στο προϊόν κατά τρόπο παραπλανητικό όσον αφορά τους κινδύνους που ενέχει για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων ή το περιβάλλον, ή όσον αφορά την αποτελεσματικότητά του. Η διαφήμιση βιοκτόνου δεν περιλαμβάνει σε καμία περίπτωση τις ενδείξεις “βιοκτόνο περιορισμένου κινδύνου”, “μη τοξικό”, “αβλαβές”, “φυσικό”, “φιλικό προς το περιβάλλον”, “φιλικό προς τα ζώα” ή ανάλογες ενδείξεις.»

15 Το παράρτημα V του κανονισμού αυτού, το οποίο επιγράφεται «Τύποι βιοκτόνων με την περιγραφή τους αναφερόμενοι στο άρθρο 2 παράγραφος 1», έχει ως εξής:

«Κύρια ομάδα 1: Απολυμαντικά

[...]

Τύπος προϊόντων 2: Απολυμαντικά και φυκοκτόνα που δεν προορίζονται για άμεση εφαρμογή στους ανθρώπους ή τα ζώα

[...]

Τύπος προϊόντων 4: Χώροι τροφίμων και ζωοτροφών

[...]

Κύρια ομάδα 3: Προϊόντα για την καταπολέμηση επιβλαβών οργανισμών

Τύπος προϊόντων 14: Τρωκτικοκτόνα

[...]

Τύπος προϊόντων 18: Εντομοκτόνα, ακαρεοκτόνα και προϊόντα για την καταπολέμηση άλλων αρθροπόδων

[...].».

Το γαλλικό δίκαιο

- 16 Το άρθρο L. 522-5-3 του code de l'environnement (κώδικα περιβάλλοντος) ορίζει τα ακόλουθα:
- «Απαγορεύεται κάθε εμπορική διαφήμιση για ορισμένες κατηγορίες βιοκτόνων οι οποίες καθορίζονται από τον κανονισμό [528/2012].
- Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου, η διαφήμιση που απευθύνεται σε επαγγελματίες χρήστες επιτρέπεται στα σημεία διανομής των προϊόντων στους εν λόγω χρήστες και στις δημοσιεύσεις που απευθύνονται σε αυτούς.
- Με διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν γνωμοδοτήσεως του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας) καθορίζονται οι κατηγορίες προϊόντων περί των οποίων πρόκειται, ανάλογα με τους κινδύνους που ενέχουν για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, καθώς και οι συνθήκες παρουσίασης των διαφημιστικών μηνυμάτων. Τα εν λόγω διαφημιστικά μηνύματα προβάλλουν τις ορθές πρακτικές όσον αφορά τη χρήση και την εφαρμογή των προϊόντων για την προστασία της υγείας των ανθρώπων και των ζώων και για το περιβάλλον, καθώς και τους δυνητικούς κινδύνους για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων και για το περιβάλλον.»
- 17 Το άρθρο L. 522-18 του κώδικα αυτού προβλέπει τα εξής:
- «Στο πλαίσιο της πώλησης βιοκτόνων που ορίζονται στο άρθρο L. 522-1, απαγορεύονται οι εκπτώσεις, οι μειώσεις ή επιστροφές του αντιτίμου, η διαφοροποίηση των γενικών και ειδικών όρων πώλησης κατά την έννοια του άρθρου L. 441-1 του code de commerce (εμπορικού κώδικα) ή η διάθεση δωρεάν τεμαχίων και κάθε ισοδύναμη πρακτική. Απαγορεύεται κάθε εμπορική πρακτική που αποσκοπεί στην καταστρατήγηση, άμεσα ή έμμεσα, της απαγόρευσης αυτής μέσω της συνδεόμενης με την αγορά των προϊόντων αυτών χορήγησης εκπτώσεων, μειώσεων ή επιστροφών του αντιτίμου ως προς άλλη σειρά προϊόντων.
- Με διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν γνωμοδοτήσεως του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας) καθορίζονται οι κατηγορίες των προϊόντων περί των οποίων πρόκειται ανάλογα με τους κινδύνους που ενέχουν για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.»
- 18 Το άρθρο R. 522-16-1 του εν λόγω κώδικα, το οποίο θεσπίστηκε με το διάταγμα 2019-642, της 26ης Ιουνίου 2019, εκδοθέν κατ' εφαρμογήν του άρθρου L. 522-18 του κώδικα περιβάλλοντος, ορίζει τα ακόλουθα:
- «Οι κατηγορίες προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο L. 522-18, για τις οποίες απαγορεύονται ορισμένες εμπορικές πρακτικές, είναι τα προϊόντα των τύπων 14 και 18 που ορίζονται από τον κανονισμό [528/2012].
- Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται στα βιοκτόνα που είναι επιλέξιμα για την απλουστευμένη διαδικασία αδειοδότησης του άρθρου 25 του ίδιου κανονισμού.»
- 19 Το άρθρο R. 522-16-2 του ως άνω κώδικα, το οποίο θεσπίστηκε με το διάταγμα 2019-643, της 26ης Ιουνίου 2019, εκδοθέν κατ' εφαρμογήν του άρθρου L. 522-5-3 του κώδικα περιβάλλοντος, έχει ως εξής:
- «I.- Οι κατηγορίες βιοκτόνων που μνημονεύονται στο άρθρο L. 522-5-3, για τις οποίες απαγορεύεται η εμπορική διαφήμιση προς το ευρύ κοινό, είναι οι ακόλουθες:

1° Τα προϊόντα των τύπων 14 και 18 που ορίζονται από τον κανονισμό [528/2012].

2° Τα προϊόντα των τύπων 2 και 4 που ορίζονται από τον ίδιο κανονισμό και τα οποία ταξινομούνται, με βάση τις διατάξεις του κανονισμού [1272/2008], ως επικίνδυνα για το υδάτινο περιβάλλον, τοξικότητας κατηγορίας 1: οξείας τοξικότητας κατηγορίας 1 (H400) και χρόνιας τοξικότητας κατηγορίας 1 (H410).

II.- Για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο I, κάθε διαφήμιση που απευθύνεται στους επαγγελματίες είναι διατυπωμένη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 72 του κανονισμού [528/2012], που μνημονεύεται στο σημείο 1 της παραγράφου I. Επιπλέον, περιλαμβάνει κατά τρόπο σαφή και ευανάγνωστο τα ακόλουθα:

1° Τις εξής δύο φράσεις: “Πριν από οποιαδήποτε χρήση, βεβαιωθείτε ότι αυτή είναι απαραίτητη, ιδίως στους χώρους στους οποίους συχνάζει το ευρύ κοινό. Προτιμήστε, όποτε είναι δυνατόν, εναλλακτικές μεθόδους και προϊόντα που ενέχουν τον μικρότερο δυνατό κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων και για το περιβάλλον.”

2° Τη μνεία του τύπου βιοκτόνου στον οποίο υπάγεται το προϊόν, όπως ορίζεται στο προαναφερθέν παράρτημα V του κανονισμού [528/2012].

III.- Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στα βιοκτόνα που είναι επιλέξιμα για την απλουστευμένη διαδικασία αδειοδότησης του άρθρου 25 του κανονισμού [528/2012].»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 20 Οι αιτούσες της κύριας δίκης άσκησαν δύο αιτήσεις ακυρώσεως λόγω υπέρβασης εξουσίας και ζήτησαν από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας, Γαλλία) την ακύρωση, αφενός, του διατάγματος 2019-642, της 26ης Ιουνίου 2019, και, αφετέρου, του διατάγματος 2019-643, της 26ης Ιουνίου 2019. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι με τα διατάγματα αυτά θεσπίστηκαν οι διατάξεις των άρθρων R. 522-16-1 και R. 522-16-2 του περιβαλλοντικού κώδικα, οι οποίες αποτελούν τις κανονιστικές διατάξεις εφαρμογής των άρθρων L. 522-18 και L. 522-5-3.
- 21 Οι αιτούσες της κύριας δίκης ισχυρίστηκαν, μεταξύ άλλων, ότι τα εν λόγω διατάγματα στερούνται νομικής βάσης, καθόσον εκδόθηκαν κατά παράβαση του κανονισμού 528/2012.
- 22 Κατά το αιτούν δικαστήριο, ο συγκεκριμένος κανονισμός δεν περιέχει καμία διάταξη η οποία είτε να επιτρέπει είτε να απαγορεύει σε κράτος μέλος να θεσπίζει περιοριστικά μέτρα όπως αυτά που περιλαμβάνονται στα άρθρα L. 522-18 και L. 522-5-3 του κώδικα περιβάλλοντος. Επομένως, τίθεται το ζήτημα αν τέτοια μέτρα, μη προβλεπόμενα από τον κανονισμό, μπορούν να θεσπιστούν χωρίς να στοιχειοθετηθεί παράβασή του. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι οι νομοθετικές διατάξεις κατ' εφαρμογήν των οποίων έχουν εκδοθεί τα διατάγματα που μνημονεύονται στη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως αποσκοπούν στην πρόληψη των δυσμενών συνεπειών τις οποίες συνεπάγεται για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον η υπέρμετρη χρήση ορισμένων βιοκτόνων. Ασφαλώς, ο σκοπός αυτός δεν αντιβαίνει σε εκείνους τους οποίους επιδιώκει ο κανονισμός 528/2012. Εντούτοις, οι απαγορεύσεις τις οποίες προβλέπουν οι συγκεκριμένες νομοθετικές διατάξεις λειτουργούν εντός του πλαισίου της κυκλοφορίας των βιοκτόνων στην αγορά, το οποίο ο κανονισμός σκοπεί να εναρμονίσει εντός της Ένωσης χωρίς όμως να παραπέμπει στη θέσπιση εκτελεστικών διατάξεων από τα κράτη μέλη και χωρίς οι διατάξεις αυτές να καθίστανται αναγκαίες για την εξασφάλιση της πλήρους αποτελεσματικότητάς του.

- 23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιτίθεται ο κανονισμός [528/2012] στην εκ μέρους κράτους μέλους θέσπιση, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, περιοριστικών κανόνων όσον αφορά τις εμπορικές πρακτικές και τη διαφήμιση, όπως οι προβλεπόμενοι από τα άρθρα L. 522-18 και L. 522-5-3 του κώδικα περιβάλλοντος; Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί ένα κράτος μέλος να λάβει τέτοια μέτρα;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 24 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο της προβλεπόμενης στο άρθρο 267 ΣΛΕΕ διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου, στο Δικαστήριο εναπόκειται να δώσει στον εθνικό δικαστή χρήσιμη απάντηση η οποία να του παρέχει τη δυνατότητα να επιλύσει τη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί, εφόσον είναι αναγκαίο, όχι μόνο να αναδιατυπώσει το ερώτημα που του έχει υποβληθεί, αλλά επίσης να λάβει υπόψη κανόνες του δικαίου της Ένωσης στους οποίους δεν αναφέρθηκε ο εθνικός δικαστής με το ερώτημά του (απόφαση της 16ης Μαΐου 2019, Plessers, C-509/17, EU:C:2019:424, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 25 Εν προκειμένω, υποβλήθηκε στο Δικαστήριο ερώτημα το οποίο αφορά γενικώς την ερμηνεία του κανονισμού 528/2012, προκειμένου να προσδιοριστεί, κατ' ουσίαν, αν η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση αφορά τομέα ο οποίος έχει αποτελέσει αντικείμενο εναρμόνισης βάσει των διατάξεων του συγκεκριμένου κανονισμού και, ενδεχομένως, αν ο εν λόγω κανονισμός αντιτίθεται στη ρύθμιση αυτή.
- 26 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, κάθε εθνικό μέτρο σε τομέα που έχει αποτελέσει αντικείμενο πλήρους εναρμόνισης σε επίπεδο Ένωσης πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα των διατάξεων του συγκεκριμένου μέτρου εναρμόνισης και όχι των διατάξεων του πρωτογενούς δικαίου (απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2022, Viva Telecom Bulgaria, C-257/20, EU:C:2022:125, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 27 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι το ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο αφορά, πρώτον, την ερμηνεία του προαναφερθέντος κανονισμού και, δεύτερον, στην περίπτωση που ο κανονισμός αυτός δεν έχει επιφέρει πλήρη εναρμόνιση, την ερμηνεία των διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, ήτοι των άρθρων 34 και 36 ΣΛΕΕ.
- 28 Ως εκ τούτου, προκειμένου να δοθεί στο αιτούν δικαστήριο χρήσιμη απάντηση για την επίλυση της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν ο κανονισμός 528/2012 και, ενδεχομένως, τα άρθρα 34 και 36 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση:
- η οποία απαγορεύει ορισμένες εμπορικές πρακτικές, όπως οι εκπτώσεις, οι μειώσεις ή επιστροφές του αντιτίμου, η διαφοροποίηση των γενικών και ειδικών όρων πώλησης, η διάθεση δωρεάν τεμαχίων ή κάθε άλλη ισοδύναμη πρακτική, όσον αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 3 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του κανονισμού αυτού (στο εξής: βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18)·

- η οποία απαιτεί την αναγραφή συγκεκριμένης ένδειξης στη διαφήμιση που απευθύνεται στους επαγγελματίες όσον αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 1 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του κανονισμού 528/2012 (στο εξής: βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4), καθώς και τα υπαγόμενα στους τύπους προϊόντων 14 και 18, και
- η οποία απαγορεύει τη διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, των βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4 καθώς και των υπαγόμενων στους τύπους προϊόντων 14 και 18.

Επί της απαγορεύσεως ορισμένων εμπορικών πρακτικών

- 29 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι οι εμπορικές πρακτικές τις οποίες απαγορεύει το άρθρο L. 522-18 του περιβαλλοντικού κώδικα συνίστανται σε εκπτώσεις, μειώσεις ή επιστροφές του αντιτίμου, διαφοροποίηση των γενικών και ειδικών όρων πώλησης, διάθεση δωρεάν τεμαχίων ή κάθε άλλη ισοδύναμη πρακτική όσον αφορά τα βιοκτόνα.
- 30 Από τα στοιχεία που περιέχονται στην απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι τα άρθρα L. 522-18 και R. 522-16-1 του περιβαλλοντικού κώδικα δεν αφορούν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18, προκειμένου να λάβουν άδεια κυκλοφορίας στην αγορά, αλλά απαγορεύουν ορισμένες εμπορικές πρακτικές στο πλαίσιο της πώλησης των συγκεκριμένων προϊόντων και, ως εκ τούτου, οι εν λόγω διατάξεις ρυθμίζουν αποκλειστικά τους τρόπους εμπορίας των προϊόντων αυτών.
- 31 Πρώτον, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 528/2012, σκοπός του κανονισμού είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσω της εναρμόνισης των κανόνων σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων και η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας ανθρώπων και ζώων καθώς και του περιβάλλοντος. Προς τούτο, το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού ορίζει ότι ο κανονισμός θεσπίζει τους κανόνες σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση των βιοκτόνων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή στην Ένωση.
- 32 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο θ', του κανονισμού 528/2012 ορίζει ως διάθεση στην αγορά την προσφορά βιοκτόνου ή κατεργασμένου αντικειμένου προς διανομή ή χρήση στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε επί πληρωμή είτε δωρεάν, ενώ η χρήση ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο ια', του κανονισμού αυτού ως όλες οι εργασίες που εκτελούνται με βιοκτόνο και στις οποίες περιλαμβάνονται η αποθήκευση, ο χειρισμός, η ανάμειξη και η εφαρμογή, εξαιρουμένων των εργασιών που εκτελούνται ενόψει της εξαγωγής του βιοκτόνου ή του κατεργασμένου αντικειμένου εκτός Ένωσης.
- 33 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι οι κανόνες του εν λόγω κανονισμού οι οποίοι αφορούν τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων είναι αρκούντως ευρείς ώστε να καλύπτουν τις εμπορικές πρακτικές που συνδέονται με την πώληση των συγκεκριμένων προϊόντων. Εντούτοις, διαπιστώνεται, όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 28 έως 30 των προτάσεων του, ότι ο κανονισμός δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη προς εναρμόνιση των κανόνων οι οποίοι διέπουν τέτοιες πρακτικές. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των άρθρων 17, 19 και 20 του κανονισμού 528/2012, ερμηνευόμενων υπό το πρίσμα των αιτιολογικών σκέψεων 2, 3, 28 και 31 αυτού, ο κανονισμός σκοπεί να καθιερώσει ένα καθεστώς προηγούμενης χορήγησης

άδειας για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά καθώς και να θέσει τις κοινές αρχές για την αξιολόγηση των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας που αφορούν τα προϊόντα αυτά, χωρίς ωστόσο να εναρμονίζει όλες τις πτυχές της εμπορίας των εν λόγω προϊόντων.

34. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο κανονισμός 528/2012 δεν αποσκοπεί στην εναρμόνιση των κανόνων που διέπουν τις εμπορικές πρακτικές οι οποίες συνδέονται με την πώληση βιοκτόνων, όπως οι κανόνες των άρθρων L. 522-18 και R. 522-16-1 του κώδικα περιβάλλοντος.
35. Συνεπώς, ο κανονισμός δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει ορισμένες εμπορικές πρακτικές στο πλαίσιο της πώλησης βιοκτόνων, όπως τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18.
36. Δεύτερον, προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει, λαμβανομένων υπόψη των όσων υπομνήσθηκαν στη σκέψη 27 της παρούσας αποφάσεως, να κριθεί αν μια τέτοια εθνική ρύθμιση αντιβαίνει στο άρθρο 34 ΣΛΕΕ.
37. Συναφώς, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι κάθε μέτρο κράτους μέλους δυνάμενο να παρακωλύσει άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το εμπόριο εντός της Ένωσης πρέπει να θεωρείται ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς κατά την έννοια της συγκεκριμένης διάταξης (αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1974, Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, σκέψη 5, και της 3ης Ιουλίου 2019, Delfarma, C-387/18, EU:C:2019:556, σκέψη 20 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
38. Εντούτοις, δεν δύναται να παρακωλύσει άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, υπό την έννοια της εν λόγω νομολογίας, η εφαρμογή επί προϊόντων προερχόμενων από άλλα κράτη μέλη εθνικών διατάξεων που περιορίζουν ή απαγορεύουν ορισμένους τρόπους πώλησης, υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις αυτές ισχύουν για όλους τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται εντός της εθνικής επικράτειας και ότι επηρεάζουν κατά τον ίδιο τρόπο, τόσο από νομικής όσο και από πραγματικής απόψεως, την εμπορία των εγχώριων και των προερχόμενων από άλλα κράτη μέλη προϊόντων. Πράγματι, εφόσον πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις, η εφαρμογή ρυθμίσεων τέτοιου είδους όσον αφορά την πώληση προϊόντων που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος και είναι σύμφωνα με τους κανόνες που έχει θέσει το συγκεκριμένο κράτος δεν είναι ικανή να παρακωλύσει την πρόσβαση τους στην αγορά ούτε να την καταστήσει δυσχερέστερη απ' ό,τι την πρόσβαση των εγχώριων προϊόντων (αποφάσεις της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-110/05, EU:C:2009:66, σκέψη 36, της 2ας Δεκεμβρίου 2010, Ker-Optika, C-108/09, EU:C:2010:725, σκέψη 51, και της 21ης Σεπτεμβρίου 2016, Etablissements Fr. Colruyt, C-221/15, EU:C:2016:704, σκέψη 35).
39. Εν προκειμένω, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 30 της παρούσας αποφάσεως, τα άρθρα L. 522-18 και R. 522-16-1 του κώδικα περιβάλλοντος δεν αφορούν τις προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18, προκειμένου να λάβουν άδεια κυκλοφορίας στην αγορά. Στην πραγματικότητα, τα άρθρα αυτά απαγορεύουν ορισμένες εμπορικές πρακτικές στο πλαίσιο της πώλησης των εν λόγω προϊόντων και, επομένως, ρυθμίζουν αποκλειστικά τους τρόπους εμπορίας των συγκεκριμένων προϊόντων. Επομένως, οι ως άνω διατάξεις διέπουν τους τρόπους πώλησης, κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου που μνημονεύεται στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως.

- 40 Πλην όμως, εθνική ρύθμιση η οποία διέπει τους τρόπους πώλησης ορισμένων προϊόντων κείται εκτός του πεδίου της απαγόρευσης του άρθρου 34 ΣΛΕΕ μόνον εφόσον πληροί τις δύο προϋποθέσεις που εκτίθενται στη σκέψη 38.
- 41 Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, από τα στοιχεία που παρέσχε στο Δικαστήριο το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι τα άρθρα L. 522-18 και R. 522-16-1 του περιβαλλοντικού κώδικα, περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως, ισχύουν αδιακρίτως ως προς όλους τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη γαλλική επικράτεια.
- 42 Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει κατά πόσον οι διατάξεις αυτές επηρεάζουν κατά τον ίδιο τρόπο, τόσο από νομικής όσο και από πραγματικής απόψεως, την εμπορία των εγχώριων προϊόντων και των προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη.
- 43 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη του Δικαστηρίου δεν προκύπτει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση διακρίνει αναλόγως της προέλευσης των οικείων βιοκτόνων. Ωστόσο, πρέπει να εξακριβωθεί αν η συγκεκριμένη ρύθμιση μπορεί, από πραγματικής απόψεως, να καταστήσει δυσχερέστερη την πρόσβαση στη γαλλική αγορά των επίμαχων βιοκτόνων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη απ' ό,τι την πρόσβαση των εγχώριων προϊόντων.
- 44 Συναφώς, εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει ορισμένες εμπορικές πρακτικές κατά την πώληση ορισμένων τύπων βιοκτόνων δύναται, κατ' αρχήν, να περιορίσει τον συνολικό όγκο των πωλήσεων των προϊόντων αυτών στο οικείο κράτος μέλος και μπορεί, επομένως, να επηρεάσει τον όγκο των πωλήσεων των εν λόγω προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη. Εντούτοις, μια τέτοια διαπίστωση δεν αρκεί για να χαρακτηριστεί η επίμαχη ρύθμιση ως μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος (πρβλ. απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, A-Punkt Schmuckhandel, C-441/04, EU:C:2006:141, σκέψη 21 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 45 Βεβαίως, όπως υποστηρίζουν η Επιτροπή και οι αιτούσες της κύριας δίκης, εμπορικές πρακτικές όπως οι εκπτώσεις και οι μειώσεις ή επιστροφές του αντιτίμου, τις οποίες αφορούν τα άρθρα L. 522-18 και R. 522-16-1 του κώδικα περιβάλλοντος, συνιστούν μεθόδους εμπορίας που μπορούν να αποδειχθούν αποτελεσματικές για την πρόσβαση στην εγχώρια αγορά προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, δεδομένου ότι οι μέθοδοι αυτές επηρεάζουν την τιμή πώλησης των εν λόγω προϊόντων.
- 46 Ωστόσο, το γεγονός ότι μια εθνική ρύθμιση απαγορεύει μεθόδους εμπορίας φερόμενες ως αποτελεσματικές δεν συνιστά επαρκές στοιχείο για να θεωρηθεί ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 34 ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, μια τέτοια ρύθμιση θα αποτελεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος μόνον αν η απαγόρευση των οικείων μεθόδων εμπορίας επηρεάζει τα προϊόντα που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη περισσότερο απ' ό,τι τα εγχώρια προϊόντα.
- 47 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να κρίνει αν η απαγόρευση ορισμένων εμπορικών πρακτικών, την οποία προβλέπουν τα άρθρα L. 522-18 και R. 522-16-1 του κώδικα περιβάλλοντος, επηρεάζει περισσότερο την πρόσβαση στην αγορά των επίμαχων βιοκτόνων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη απ' ό,τι την πρόσβαση των αντίστοιχων προϊόντων γαλλικής προέλευσης. Στο δικαστήριο αυτό εναπόκειται, ιδίως, να εκτιμήσει αν, όπως υποστήριξε η Γαλλική Κυβέρνηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι συγκεκριμένες διατάξεις καλύπτουν ένα περιορισμένο πεδίο μεθόδων εμπορίας των επίμαχων βιοκτόνων και αν,

κατά συνέπεια, οι μέθοδοι εμπορίας που δεν απαγορεύονται από τις εν λόγω διατάξεις διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη μπορούν να έχουν πρόσβαση στην εθνική αγορά.

- 48 Αν, κατόπιν της εξετάσεως αυτής, το αιτούν δικαστήριο διαπιστώσει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική ρύθμιση επηρεάζει περισσότερο την πρόσβαση στη γαλλική αγορά των επίμαχων βιοκτόνων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη απ' ό,τι την πρόσβαση των αντίστοιχων προϊόντων γαλλικής προέλευσης, οφείλει να κρίνει αν η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από έναν ή περισσότερους από τους λόγους γενικού συμφέροντος που παρατίθενται στο άρθρο 36 ΣΛΕΕ ή από μία ή περισσότερες από τις επιτακτικές απαιτήσεις γενικού συμφέροντος τις οποίες αναγνωρίζει η νομολογία του Δικαστηρίου.
- 49 Συναφώς, πρώτον, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το άρθρο L. 522-18 του περιβαλλοντικού κώδικα σκοπεί την πρόληψη των δυσμενών συνεπειών τις οποίες συνεπάγεται για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον η υπέρμετρη χρήση ορισμένων τύπων βιοκτόνων.
- 50 Υπενθυμίζεται δε ότι, κατά πάγια νομολογία, αφενός, η υγεία και η ζωή των ανθρώπων κατέχουν την πρώτη θέση μεταξύ των αγαθών και των συμφερόντων που προστατεύει η Συνθήκη και ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίζουν το επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας που επιθυμούν να εξασφαλίσουν καθώς και τον τρόπο κατά τον οποίο πρέπει να επιτευχθεί το επίπεδο αυτό. Δεδομένου ότι το επίπεδο αυτό προστασίας μπορεί να διαφοροποιείται μεταξύ κρατών μελών, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν συναφώς περιθώριο εκτιμήσεως (απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2010, Ker-Optika, C-108/09, EU:C:2010:725, σκέψη 58).
- 51 Αφετέρου, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η προστασία του περιβάλλοντος συνιστά επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος δυνάμενο να δικαιολογήσει μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό (πρβλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015, Caroda Import-Export, C-354/14, EU:C:2015:658, σκέψη 43).
- 52 Συνεπώς, από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση είναι δυνατόν να ανταποκρίνεται σε επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος ικανούς να δικαιολογήσουν μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό, όπερ εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.
- 53 Δεύτερον, εναπόκειται στις εθνικές αρχές, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να αποδείξουν ότι η επίμαχη εθνική ρύθμιση συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας, δηλαδή ότι είναι αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού του οποίου γίνεται επίκληση και ότι ο σκοπός αυτός δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί με απαγορεύσεις ή περιορισμούς που έχουν μικρότερη έκταση ή επηρεάζουν λιγότερο το εμπόριο εντός της Ένωσης. Προς τούτο, στις εν λόγω αρχές εναπόκειται να προσκομίσουν τις αναγκαίες αποδείξεις συναφώς. Οι δικαιολογητικοί λόγοι που μπορούν να προβληθούν από το κράτος μέλος πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση της καταλληλότητας και της αναλογικότητας του ληφθέντος από το εν λόγω κράτος περιοριστικού μέτρου, καθώς και από συγκεκριμένα στοιχεία που τεκμηριώνουν την επιχειρηματολογία του (απόφαση της 23ης Δεκεμβρίου 2015, Scotch Whisky Association κ.λπ., C-333/14, EU:C:2015:845, σκέψεις 53 και 54).
- 54 Εκ των ανωτέρω συναγεται ότι το εθνικό δικαστήριο, όταν εξετάζει εάν η εθνική ρύθμιση μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους σχετικούς με την προστασία της υγείας και της ζωής των ανθρώπων, κατά την έννοια του άρθρου 36 ΣΛΕΕ, οφείλει να εξετάσει κατά τρόπο αντικειμενικό εάν με βάση τα προσκομισθέντα από το οικείο κράτος μέλος αποδεικτικά στοιχεία μπορεί ευλόγως να

εκτιμηθεί ότι τα επιλεχθέντα μέτρα είναι κατάλληλα για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών, καθώς και εάν οι σκοποί αυτοί μπορούν να επιτευχθούν με μέτρα λιγότερο περιοριστικά για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων (πρβλ. απόφαση της 23ης Δεκεμβρίου 2015, Scotch Whisky Association κ.λπ., C-333/14, EU:C:2015:845, σκέψη 59).

- 55 Συναφώς, όσον αφορά την καταλληλότητα της επίμαχης στην κύρια δίκη εθνικής ρύθμισης για την επίτευξη των σκοπών των οποίων γίνεται επίκληση, η Γαλλική Κυβέρνηση τόνισε ότι η ρύθμιση αυτή σκοπεί την πρόληψη και στην ελάττωση της έκθεσης του πληθυσμού, των ζώων και του περιβάλλοντος στα επίμαχα βιοκτόνα, διά του περιορισμού των κινήτρων για πολύ εκτεταμένη και ενίοτε ακατάλληλη χρήση των συγκεκριμένων προϊόντων.
- 56 Μολονότι η εν λόγω ρύθμιση δεν φαίνεται να είναι ικανή να εξαλείψει κάθε κίνδυνο άσκοπης διασποράς των επίμαχων βιοκτόνων, γεγονός παραμένει ότι, αποκλείοντας τη δυνατότητα του αγοραστή να αποκομίσει οποιοδήποτε οικονομικό όφελος κατά την αγορά των προϊόντων αυτών, δύναται, εντούτοις, να αποτρέψει κάθε μη ενδεδειγμένη αγορά των συγκεκριμένων προϊόντων και, ως εκ τούτου, να ελαττώσει τον κίνδυνο που συνδέεται με την έκθεση του πληθυσμού, των ζώων και του περιβάλλοντος σε υπέρμετρη χρήση των επίμαχων βιοκτόνων. Ειδικότερα, όπως επισήμανε η Γαλλική Κυβέρνηση, η υπό κρίση ρύθμιση αποδεικνύεται πρόσφορη για την αποφυγή φαινομένων συσσώρευσης των εν λόγω προϊόντων στο περιβάλλον και της ρύπανσης των υδάτων που είναι δυνατό να προκύψει συνεπεία αυτής. Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση είναι κατάλληλη για την επίτευξη των σκοπών της προστασίας της ανθρώπινης υγείας καθώς και του περιβάλλοντος, όπερ εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.
- 57 Όσον αφορά τον αναγκαίο και αναλογικό χαρακτήρα της απαγόρευσης ορισμένων εμπορικών πρακτικών στο πλαίσιο της πώλησης ορισμένων τύπων βιοκτόνων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 72 έως 75 των προτάσεών του, η απαγόρευση αυτή δεν βαίνει πέραν του αναγκαίου, δεδομένου ότι τα μέτρα συμπληρωματικής πληροφόρησης που απαιτούνται στο πλαίσιο της πώλησης των συγκεκριμένων προϊόντων, ήτοι τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17, παράγραφος 5, και στο άρθρο 72, παράγραφος 1, του κανονισμού 528/2012, δεν μπορούν να αντισταθμίσουν την ελκυστικότητα μιας προσφοράς έκπτωσης ή μείωσης ή επιστροφής του αντιτίμου ή διάθεσης δωρεάν τεμαχίων βιοκτόνων κατά την αγορά τους.
- 58 Επιπλέον, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει, αφενός, ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση σκοπεί να απαγορεύσει την πρακτική των εκπτώσεων και των μειώσεων ή επιστροφών του αντιτίμου μόνον κατά την πώληση βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18, δηλαδή εκείνων που προκαλούν τους μεγαλύτερους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, και, αφετέρου, ότι η ρύθμιση αυτή δεν έχει εφαρμογή στα βιοκτόνα που είναι επιλέξιμα για την απλουστευμένη διαδικασία αδειοδότησης δυνάμει του άρθρου 25 του κανονισμού 528/2012.
- 59 Επομένως, τα άρθρα 34 και 36 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει ορισμένες εμπορικές πρακτικές, όπως οι εκπτώσεις, οι μειώσεις ή επιστροφές του αντιτίμου, η διαφοροποίηση των γενικών και ειδικών όρων πώλησης, η διάθεση δωρεάν τεμαχίων ή κάθε άλλη ισοδύναμη πρακτική όσον αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18, εφόσον η εν λόγω ρύθμιση δικαιολογείται από σκοπούς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και ζωής καθώς και του περιβάλλοντος, είναι κατάλληλη για τη διασφάλιση της επίτευξης των εν λόγω σκοπών και δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξή τους, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Επί των υποχρεώσεων σχετικά με τη διαφήμιση που απευθύνεται στους επαγγελματίες

- 60 Προκαταρκτικώς, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως, ο κανονισμός 528/2012, σύμφωνα με το άρθρο του 1, παράγραφος 1, σκοπεί να εναρμονίσει τους κανόνες σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων και να εξασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας τόσο της υγείας των ανθρώπων και των ζώων όσο και του περιβάλλοντος. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 86 των προτάσεών του, το άρθρο 72 του κανονισμού είναι η μόνη διάταξη που αφορά τη διαφήμιση των βιοκτόνων. Επομένως, υπό το πρίσμα αυτής της διάταξης πρέπει να εκτιμηθεί αν ο συγκεκριμένος κανονισμός αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαιτεί την αναγραφή ορισμένης ένδειξης στη διαφήμιση η οποία απευθύνεται στους επαγγελματίες και αφορά ορισμένους τύπους βιοκτόνων.
- 61 Επίσης, πρέπει να θεωρηθεί ότι το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν το άρθρο 72 του κανονισμού 528/2012 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαιτεί την αναγραφή ορισμένης ένδειξης –επιπλέον της προβλεπόμενης στο εν λόγω άρθρο– στη διαφήμιση η οποία απευθύνεται στους επαγγελματίες και αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και τα υπαγόμενα στους τύπους προϊόντων 14 και 18.
- 62 Συναφώς, το άρθρο 72 του κανονισμού 528/2012 προβλέπει, στην παράγραφο 1, ότι κάθε διαφήμιση βιοκτόνων πρέπει να είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις του κανονισμού 1272/2008 και να περιλαμβάνει συγκεκριμένη ένδειξη η οποία πρέπει να διακρίνεται σαφώς από την υπόλοιπη διαφήμιση και να είναι ευανάγνωστη. Η ένδειξη αυτή έχει ως εξής: «Χρησιμοποιείτε τα βιοκτόνα με ασφαλή τρόπο. Να διαβάσετε πάντα την ετικέτα και τις πληροφορίες για το προϊόν πριν από τη χρήση». Η παράγραφος 2 του άρθρου προβλέπει απλώς ότι οι διαφημιστές μπορούν να αντικαθιστούν τη λέξη «βιοκτόνα» στη συγκεκριμένη ένδειξη με σαφή αναφορά στον διαφημιζόμενο τύπο προϊόντος. Η δε παράγραφος 3 του άρθρου ορίζει ότι οι διαφημίσεις βιοκτόνων δεν πρέπει να αναφέρονται στο προϊόν κατά τρόπο παραπλανητικό όσον αφορά τους κινδύνους που αυτό ενέχει για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων ή το περιβάλλον, ή όσον αφορά την αποτελεσματικότητά του. Η ίδια διάταξη απαγορεύει επίσης ενδείξεις όπως «βιοκτόνο περιορισμένου κινδύνου», «μη τοξικό» ή «φιλικό προς το περιβάλλον».
- 63 Επομένως, με το άρθρο 72 του κανονισμού 528/2012, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να ρυθμίσει, κατά τρόπο λεπτομερή και πλήρη, τη διατύπωση των ενδείξεων οι οποίες αφορούν τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση των βιοκτόνων και οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των προϊόντων αυτών, καθόσον το εν λόγω άρθρο προβλέπει την αναγραφή υποχρεωτικής ένδειξης, απαγορεύει ρητώς ορισμένες ενδείξεις και αποβλέπει, γενικότερα, στην απαγόρευση οποιασδήποτε διαφημιστικής ένδειξης που θα μπορούσε να παραπλανήσει τον χρήστη ως προς τους κινδύνους που προκαλούν τα συγκεκριμένα προϊόντα.
- 64 Επιπλέον, από τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 3 του κανονισμού 528/2012 προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης είχε την πρόθεση να επιδιώξει συγκεκριμένη ισορροπία μεταξύ της ελεύθερης κυκλοφορίας των βιοκτόνων και ενός υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας ανθρώπων και ζώων καθώς και του περιβάλλοντος.
- 65 Από τη γραμματική ερμηνεία του άρθρου 72 του κανονισμού 528/2012, σε συνδυασμό με τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 3 αυτού, προκύπτει ότι ο τομέας που αφορά τις ενδείξεις σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση των βιοκτόνων οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της διαφήμισης των συγκεκριμένων προϊόντων έχει αποτελέσει αντικείμενο πλήρους εναρμόνισης από τον νομοθέτη της Ένωσης.

- 66 Μια τέτοια ερμηνεία ενισχύεται από την απαίτηση να είναι ευανάγνωστες οι συγκεκριμένες ενδείξεις, όπως αυτή εκφράζεται στην τελευταία περίοδο του άρθρου 72, παράγραφος 1, του κανονισμού 528/2012. Ειδικότερα, διαπιστώνεται ότι ενδείξεις συμπληρωματικές εκείνων για τις οποίες κάνει λόγω η εν λόγω διάταξη θα μπορούσαν να καταστήσουν τις ενδείξεις λιγότερο ευανάγνωστες, τούτο δε ακόμη και αν οι συμπληρωματικές ενδείξεις δεν έρχονται σε αντίθεση με τους σκοπούς της προστασίας της υγείας ανθρώπων και ζώων καθώς και του περιβάλλοντος.
- 67 Κατά συνέπεια, το άρθρο 72 του κανονισμού 528/2012 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαιτεί την αναγραφή ορισμένης ένδειξης –επιπλέον της προβλεπόμενης στο εν λόγω άρθρο– στη διαφήμιση η οποία απευθύνεται στους επαγγελματίες και αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και τα υπαγόμενα στους τύπους προϊόντων 14 και 18.

Επί της απαγόρευσης της διαφήμισης που απευθύνεται στο ευρύ κοινό

- 68 Πρέπει, πρώτον, να προσδιοριστεί αν ο κανονισμός 528/2012 αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση όπως αυτή που απορρέει από τα άρθρα L. 522-5-3 και R. 522-16-2 του κώδικα περιβάλλοντος, η οποία απαγορεύει οποιαδήποτε διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, των βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και των υπαγόμενων στους τύπους προϊόντων 14 και 18.
- 69 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 63 της παρούσας αποφάσεως, από το άρθρο 72 του κανονισμού 528/2012 προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να ρυθμίσει, κατά τρόπο λεπτομερή και πλήρη, τη διατύπωση των ενδείξεων σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση των βιοκτόνων οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των προϊόντων αυτών. Εντούτοις, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν θέλησε να ρυθμίσει όλες τις πτυχές της διαφήμισης των βιοκτόνων και, ιδίως, να αποκλείσει τη δυνατότητα των κρατών μελών να απαγορεύσουν τη διαφήμιση που απευθύνεται στο ευρύ κοινό.
- 70 Επομένως, το άρθρο 72 του κανονισμού 528/2012 δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει οποιαδήποτε διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, των βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και των υπαγόμενων στους τύπους προϊόντων 14 και 18.
- 71 Τούτου δοθέντος πρέπει, δεύτερον, να εκτιμηθεί αν μια τέτοια ρύθμιση αντιβαίνει στο άρθρο 34 ΣΛΕΕ.
- 72 Συναφώς, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 37 και 38 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να εξακριβωθεί αν η ρύθμιση αυτή συνιστά ρύθμιση η οποία διέπει τους τρόπους πώλησης των προϊόντων, κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως, και η οποία εφαρμόζεται ως προς όλους τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη επικράτεια, επηρεάζει δε κατά τον ίδιο τρόπο, τόσο από νομικής όσο και από πραγματικής απόψεως, την εμπορία των εγχώριων προϊόντων και την εμπορία των προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη.
- 73 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, τα άρθρα L. 522-5-3 και R. 522-16-2 του κώδικα περιβάλλοντος δεν αφορούν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και τα υπαγόμενα στους τύπους προϊόντων 14 και 18, προκειμένου να λάβουν άδεια κυκλοφορίας στην αγορά. Αντιθέτως, οι διατάξεις αυτές απαγορεύουν τη διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, της πώλησης των συγκεκριμένων προϊόντων και, ως εκ τούτου, ρυθμίζουν αποκλειστικά

τους τρόπους εμπορίας των εν λόγω προϊόντων. Εξ αυτού προκύπτει ότι οι ως άνω διατάξεις διέπουν τους τρόπους πώλησης, κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως.

- 74 Πλην όμως, εθνική ρύθμιση η οποία διέπει τους τρόπους πώλησης ορισμένων προϊόντων κείται εκτός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 34 ΣΛΕΕ μόνον εφόσον πληροί τις δύο προϋποθέσεις οι οποίες εκτίθενται στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως.
- 75 Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, από τα στοιχεία που παρέσχε στο Δικαστήριο το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι τα άρθρα L. 522-5-3 και R. 522-16-2 του περιβαλλοντικού κώδικα ισχύουν αδιακρίτως ως προς όλους τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη γαλλική επικράτεια.
- 76 Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει αν οι διατάξεις αυτές επηρεάζουν κατά τον ίδιο τρόπο, τόσο από νομικής όσο και από πραγματικής απόψεως, την εμπορία των εγχώριων προϊόντων και των προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη.
- 77 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία τα οποία έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο δεν προκύπτει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση διακρίνει αναλόγως της προέλευσης των οικείων βιοκτόνων. Ωστόσο, πρέπει να εξακριβωθεί αν η συγκεκριμένη ρύθμιση μπορεί, από πραγματικής απόψεως, να καταστήσει δυσχερέστερη την πρόσβαση των επίμαχων βιοκτόνων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη στη γαλλική αγορά απ' ό,τι την πρόσβαση των εγχώριων προϊόντων.
- 78 Συναφώς, μολονότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι εθνική ρύθμιση η οποία περιορίζει ή απαγορεύει ορισμένες μορφές διαφήμισης ορισμένων προϊόντων ενδέχεται να περιορίσει τον όγκο των πωλήσεών τους και, ως εκ τούτου, να έχει σημαντικότερο αντίκτυπο όσον αφορά τα προϊόντα που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, εντούτοις εξαρτά τη διαπίστωση αυτή από τον εντοπισμό συγκεκριμένης δυσχέρειας, χαρακτηριζουσας μια συγκεκριμένη αγορά προϊόντος, την οποία καλείται να αντιμετωπίσει ένας επιχειρηματίας προκειμένου να εισέλθει στην εθνική αγορά, όπως είναι η ύπαρξη παραδοσιακών μορφών κοινωνικής πρακτικής, τοπικών συνηθειών ή τοπικών ηθών ή ακόμη το γεγονός ότι η μέθοδος πώλησης την οποία αφορά η απαγόρευση συνιστά ενδεχομένως το μοναδικό μέσο πρόσβασης στη σχετική εθνική αγορά (πρβλ. αποφάσεις της 8ης Μαρτίου 2001, *Gourmet International Products*, C-405/98, EU:C:2001:135, σκέψεις 19 και 21, της 19ης Οκτωβρίου 2016, *Deutsche Parkinson Vereinigung*, C-148/15, EU:C:2016:776, σκέψη 25, καθώς και της 15ης Ιουλίου 2021, *DocMorris*, C-190/20, EU:C:2021:609, σκέψη 41).
- 79 Πλην όμως, από τα στοιχεία της δικογραφίας που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο δεν προκύπτει ότι η γαλλική αγορά βιοκτόνων χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μίας ή περισσοτέρων συγκεκριμένων δυσχερειών, κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως, όπερ εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, και ως εκ τούτου η απαγόρευση οποιασδήποτε διαφήμισης ορισμένων βιοκτόνων προς το ευρύ κοινό δεν φαίνεται να επηρεάζει περισσότερο την εμπορία των προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη.
- 80 Αν, ωστόσο, κατόπιν της εν λόγω εξέτασης, το αιτούν δικαστήριο διαπιστώσει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική ρύθμιση επηρεάζει περισσότερο την πρόσβαση των βιοκτόνων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη στη γαλλική αγορά απ' ό,τι την πρόσβαση των προϊόντων γαλλικής προέλευσης, θα πρέπει να κρίνει αν η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από έναν ή

περισσότερους από τους λόγους γενικού συμφέροντος που παρατίθενται στο άρθρο 36 ΣΛΕΕ ή από μία ή περισσότερες από τις επιτακτικές απαιτήσεις γενικού συμφέροντος τις οποίες αναγνωρίζει η νομολογία του Δικαστηρίου.

- 81 Συναφώς, όπως προκύπτει από τη σκέψη 49 της παρούσας αποφάσεως, η απόφαση περί παραπομπής διευκρινίζει ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση σκοπεί την πρόληψη των δυσμενών συνεπειών τις οποίες συνεπάγεται για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον η υπέρμετρη χρήση ορισμένων βιοκτόνων.
- 82 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι κατάλληλη για την επίτευξη των σκοπών προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, στο μέτρο που απαγορεύει κάθε διαφήμιση ορισμένων από τα εν λόγω προϊόντα προς το ευρύ κοινό, όπερ αποτελεί μέσο ικανό να περιορίσει τα κίνητρα για την αγορά και τη χρήση τέτοιων προϊόντων.
- 83 Όσον αφορά τον αναγκαίο και αναλογικό χαρακτήρα της ρύθμισης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 120 και 121 των προτάσεών του, η απαγόρευση οποιασδήποτε διαφήμισης ορισμένων βιοκτόνων προς το ευρύ κοινό δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών. Ειδικότερα, όπως υποστήριξε η Γαλλική Κυβέρνηση, αφενός, η εν λόγω ρύθμιση αφορά μόνον τη διαφήμιση που απευθύνεται στο ευρύ κοινό και, επομένως, δεν απαγορεύει τη διαφήμιση που έχει ως αποδέκτες της τους επαγγελματίες. Αφετέρου, η συγκεκριμένη ρύθμιση έχει περιορισμένη έκταση εφαρμογής, καθόσον δεν αφορά όλα τα βιοκτόνα αλλά μόνον τα υπαγόμενα στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και τα υπαγόμενα στους τύπους προϊόντων 14 και 18, δηλαδή τα προϊόντα που προκαλούν τους μεγαλύτερους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, χωρίς η ρύθμιση αυτή να έχει εφαρμογή στα βιοκτόνα που είναι επιλέξιμα για την απλουστευμένη διαδικασία αδειοδότησης δυνάμει του άρθρου 25 του κανονισμού 528/2012.
- 84 Συνεπώς, το άρθρο 72 του κανονισμού 528/2012 έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει οποιαδήποτε διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, των βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και των υπαγόμενων στους τύπους προϊόντων 14 και 18. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τα άρθρα 34 και 36 ΣΛΕΕ, εφόσον η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από σκοπούς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και ζωής καθώς και του περιβάλλοντος, είναι κατάλληλη για τη διασφάλιση της επίτευξης των εν λόγω σκοπών και δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξή τους, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.
- 85 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, αφενός, το άρθρο 72 του κανονισμού 528/2012 έχει την έννοια ότι:
- αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαιτεί την αναγραφή ορισμένης ένδειξης –επιπλέον της προβλεπόμενης στο εν λόγω άρθρο– στη διαφήμιση η οποία απευθύνεται στους επαγγελματίες και αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και τα υπαγόμενα στους τύπους προϊόντων 14 και 18·
 - και ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει οποιαδήποτε διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, των βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και των υπαγόμενων στους τύπους προϊόντων 14 και 18·

και, αφετέρου, ότι τα άρθρα 34 και 36 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι:

- δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει ορισμένες εμπορικές πρακτικές, όπως οι εκπτώσεις, οι μειώσεις ή επιστροφές του αντιτίμου, η διαφοροποίηση των γενικών και ειδικών όρων πώλησης, η διάθεση δωρεάν τεμαχίων ή κάθε άλλη ισοδύναμη πρακτική όσον αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18, εφόσον η εν λόγω ρύθμιση δικαιολογείται από σκοπούς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και ζωής καθώς και του περιβάλλοντος, είναι κατάλληλη για τη διασφάλιση της επίτευξης των εν λόγω σκοπών και δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξή τους, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει·
- και ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει οποιαδήποτε διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, των βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, καθώς και των υπαγόμενων στους τύπους προϊόντων 14 και 18, εφόσον η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από σκοπούς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και ζωής καθώς και του περιβάλλοντος, είναι κατάλληλη για τη διασφάλιση της επίτευξης των εν λόγω σκοπών και δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξή τους, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 86 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 72 του κανονισμού (ΕΕ) 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 334/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, έχει την έννοια ότι:
 - αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαιτεί την αναγραφή ορισμένης ένδειξης – επιπλέον της προβλεπόμενης στο εν λόγω άρθρο– στη διαφήμιση η οποία απευθύνεται στους επαγγελματίες και αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 1 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, καθώς και τα υπαγόμενα στους τύπους προϊόντων 14 και 18, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 3 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του ίδιου κανονισμού·
 - και ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει οποιαδήποτε διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, των βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 1 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του κανονισμού 528/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 334/2014, καθώς και των υπαγόμενων στους τύπους προϊόντων 14 και 18, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 3 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του κανονισμού αυτού.

2) Τα άρθρα 34 και 36 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι:

- δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει ορισμένες εμπορικές πρακτικές, όπως οι εκπτώσεις, οι μειώσεις ή επιστροφές του αντιτίμου, η διαφοροποίηση των γενικών και ειδικών όρων πώλησης, η διάθεση δωρεάν τεμαχίων ή κάθε άλλη ισοδύναμη πρακτική όσον αφορά τα βιοκτόνα που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 14 και 18, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 3 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του κανονισμού 528/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 334/2014, εφόσον η εν λόγω ρύθμιση δικαιολογείται από σκοπούς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και ζωής καθώς και του περιβάλλοντος, είναι κατάλληλη για τη διασφάλιση της επίτευξης των εν λόγω σκοπών και δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξή τους, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει·
- και ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει οποιαδήποτε διαφήμιση, προς το ευρύ κοινό, των βιοκτόνων που υπάγονται στους τύπους προϊόντων 2 και 4, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 1 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, καθώς και των υπαγόμενων στους τύπους προϊόντων 14 και 18, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην κύρια ομάδα 3 των εν λόγω τύπων προϊόντων, όπως παρατίθενται στο παράρτημα V του ίδιου κανονισμού, εφόσον η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από σκοπούς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και ζωής καθώς και του περιβάλλοντος, είναι κατάλληλη για τη διασφάλιση της επίτευξης των εν λόγω σκοπών και δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξή τους, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

(υπογραφές)